

“Pactar amb PSC, o amb CiU, té costos”

JORDI PLAY

El nou president d'Esquerra Republicana de Catalunya, Oriol Junqueras, analitza els canvis que han propiciat l'aturada de la pèrdua de vots i opina que la llei de consultes de CiU “podria facilitar un possible acord” sobre els pressupostos de la Generalitat.

Totes les enquestes us donaven uns resultats molt dolents a les eleccions espanyoles i, finalment, heu tret el mateix nombre de diputats al Congrés que teníeu. Heu capgirat la tendència a la baixa?

—El temps ho dirà. Si mirem les enquestes que sortien el maig o el juny, ens donaven 0 o 1 a Madrid. A partir del juliol i de l'elecció del nou candidat, les enquestes van anar variant fins a tres i n'hem tret tres, que era el que teníem. Amb la curta mirada és un bon resultat, perquè hem passat de 0-1 a tres. Amb la llarga mirada, tenint en compte que volem portar el país a la seva llibertat, construir un nou estat, garantir la justícia social, la igualtat d'oportunitats, implementar els valors republicans, fer-ne tres de 46 a Catalunya o de gairebé 90 als Països Catalans, és evident que vol dir que ens queda molt camí per recórrer. Esperem que hi hagi molta gent que ens ajudi, perquè un projecte d'alliberament nacional com el nostre exigeix moltes coses més que un partit polític. Exigeix construir una majoria intel·lectual, comunicativa, mediàtica, acadèmica, sindical, social. És un camí que ERC ha de fer amb molta gent.

—**Què havia fet baixar Esquerra?**

—Esquerra és un partit ambiciós, que vol construir un estat i garantir la igualtat d'oportunitats. Quan ets un partit molt ambiciós, una part de la gent hi posa moltes expectatives i, quan topes contra una realitat que és molt difícil de canviar, aquesta gent, que fa molt temps que espera, acaba desesperant. El nostre país fa tres segles, com a mínim, que espera. Vivim moments d'entusiasme quan tenim la sensació que estem a punt d'acomplir els nostres objectius i alhora, quan constatem que aquests objectius són difícils d'assolir, de vegades perdem la fe.

En economia es diu que una situació és d'equilibri quan les expectatives que hi havia abans de fer una acció es corresponen amb els resultats d'aquesta

acció. És molt difícil que els resultats de la nostra acció es corresponguin amb les expectatives, perquè les expectatives són gairebé infinites.

Després és cert que la gestió política d'un Govern mai no és fàcil i segur que hi havia coses que no es van fer bé. La gestió no és fàcil, com ho demostren governs anteriors al nostre i governs posteriors, com estem veient. Els votants d'Esquerra són molt exigents i això és positiu quan estan implicats, però quan es desactiven parcialment, l'opció política ho nota moltíssim.

Pactar amb el PSC té costos perquè ells no volen avançar cap a la independència del país. Pactar amb CiU tindria costos? Segur que sí, perquè ells no volen avançar cap a la independència, almenys no volen avançar amb la mateixa velocitat i les mateixes claredats amb què ho volem fer nosaltres.

—L'acció d'Esquerra a l'executiu va semblar tèbia pel que fa a independentisme...

—Si ets independentista, qualsevol cosa que no sigui proclamar la independència et sembla poc. Però nosaltres, malauradament, no hem tingut la majoria social i política. Per tant, què hem de fer? Construir aquesta majoria. Socialment l'estem construint entre tots? Probablement, sí. Hi ha una majoria més gran que mai que voldria avançar cap a la independència. Però l'estructuració política és complexa. Això ja ho deia Gramsci, que qualsevol moviment polític ambiciós, com el nostre, ha de passar com a mínim per tres fases, que no sempre són ràpides: la construcció d'una hegemonia intel·lectual i comunicativa; la construcció d'una hegemonia social i la traducció d'aquesta hegemonia social en una majoria política. Als anys noranta i a la primera dècada del segle XXI, hem aconseguit una certa hegemonia en el discurs; hem reforçat el discurs independentista, l'hem dotat de contingut econòmic i social i Déu n'hi do el nivell d'hegemonia que té l'independentisme en el terreny discursiu. A poc a poc, aquesta construcció d'un discurs que pretén ser hegemònic s'ha anat traduint en una progressiva majoria social. Estem en el camí de construir-la. En tot cas, hi estem més a prop que mai. Però això necessita un cert

temps per tenir una translació política concreta. Ha passat amb els processos d'independència, amb els processos revolucionaris o amb la construcció del capitalisme o dels estats liberals. De vegades han costat un segle, o dos, o tres. Molta gent abans que nosaltres ha esperat temps i temps, gent que ha treballat de manera seriosa i rigorosa. Això és el que se'ns pot exigir: treball seriós i rigorós.

—Què heu canviat en els últims mesos que us ha fet recuperar votants i, per tant, aturar la davallada de vots de l'últim cicle?

—El temps jutjarà si hem canviat o no el que calia. És veritat que hem mantingut els resultats. Què ha canviat? Segurament, un cert estat d'ànim, una certa expectativa, una reformulació, una certa recuperació de la voluntat de construir una majoria interna. Això és el que ha funcionat millor. Hem

“Déu n'hi do el nivell d'hegemonia que ha assolit el discurs independentista”

intentat reconnectar amb la militància, reunir-nos amb la majoria de la gent. Nosaltres deïem que volíem renovar el partit, obrir-lo, i el primer pas era dins del partit. Ara veurem si som capaços d'obrir-nos al conjunt de la societat. Si en som capaços, estarem més a prop d'aconseguir els nostres objectius.

—Quines són les properes passes?

—El que hem de fer és obrir-nos a la societat, parlar amb molta gent, convèncer aquesta gent que la nostra és una proposta seriosa, rigorosa, amb voluntat de majoria i àmplia perquè hi entri molta gent, ja que sense molta gent no ho aconseguirem. Al mateix temps hem de ser conscients que la nostra societat, l'occidental en general i la catalana en particular, viu un moment econòmicament i socialment molt difícil i ens hem de guanyar la confiança de la gent. La gent no té cap obligació de confiar en nosaltres. Ens hem de guanyar la seva confiança. La gent ha de percebre que

som útils. Molta gent, segurament, ens considera útils perquè marquem l'objectiu que volem assolir, actuem com un far enmig de la boira, descrivim la nostra costa anhelada, però molts posen en dubte que nosaltres siguem l'instrument adient per a aconseguir aquests objectius. Per convèncer-los que som l'instrument, han de percebre que tenim respostes als problemes que la gent té en aquests moments: que tenim respostes a la crisi econòmica, a la crisi financera i a les exigències socials del país. Ara estem intentant posar-nos al servei de la societat per sortir de la crisi: hem d'oferir solucions creïbles.

—Les teniu?

—Constem que tenim un problema de fons, la dependència política respecte a l'estat espanyol i l'espoli fiscal que això representa per al nostre país, i al mateix temps, conscients que això no ho podem resoldre nosaltres sols, hem de donar alternatives al govern de la Generalitat. En lloc de les retallades en les polítiques socials que posen en risc la cohesió social, li oferim propostes com la taxa turística o incrementar els percentatges d'IRPF per a les rendes més altes, o crear un impost sobre els dipòsits bancaris, tal com existeix a Alemanya, Holanda, França o el Regne Unit. Busquem referents internacionals i intentem traslladar-los al nostre país; seiem amb el Govern del nostre país i intentem convèncer-lo que, quan hagi de retallar, no ho faci amb aquells elements que ens han d'ajudar a trobar la sortida econòmica de la crisi... Si la gent pensa que tenim discurs i som gent preparada, tindrà més raons per a confiar en nosaltres.

—Què votareu a la llei de pressupostos del govern Mas?

—Hem parlat moltes hores amb el govern. Hem fet reunions de valoració general i hem fet reunions molt tècniques, molt específiques, sobre impostos, sobre quin tipus d'impostos, sobre despeses i quin tipus de despeses, reunions de caràcter tècnic en l'àmbit jurídic per estudiar si tot hi cap dins la Llei de pressupostos. En el cas de la taxa turística, no era clar si havia de ser una llei a banda, que es negociés i es votés a part de la Llei d'acompanyament. Hem fet una tasca molt seriosa amb el govern en aquests casos i crec que el

Govern reconeix la seriositat i el rigor de les nostres aportacions. El govern està disposat a assumir i implementar algunes d'aquestes propostes, com la taxa turística o l'increment de l'IRPF en les rendes més altes. Per un altre costat, el govern no acaba de veure clares altres propostes, com ara l'impost sobre els dipòsits bancaris que, per nosaltres, és una peça clara que garantiria uns ingressos molt importants. Descarta aquest tipus d'impost i això dificulta la negociació, perquè la seva manca es pot compensar per altres vies i probablement això comportarà unes retallades que nosaltres no podem compartir: retallades en els àmbits sanitaris o en la recerca i la innovació.

Estem parlant, i en algunes coses ens hem acostat i en d'altres seguim allunyats. Després hi ha una part de component polític: creiem que, en un moment o un altre, això ho han de decidir els ciutadans de Catalunya; en un moment o altre, s'hauria de fer una consulta als ciutadans. Hi ha d'haver un mecanisme perquè els ciutadans referendin aquest conjunt de mesures. En aquest sentit, el pas del govern amb la Llei de consultes és un pas positiu. Fa molts anys que la reivindicuem, i celebrem que CiU estigui disposada a fer passes en aquest camí. Podria arribar a facilitar un possible acord. Però continuem lluny de ser al llinyar de l'acord.

—És un problema per a Oriol Junqueras no ser al Parlament?

—No. L'Oriol Junqueras està encantat de ser l'alcalde de la seva ciutat; està molt orgullós d'haver sigut diputat al Parlament Europeu i fa de president d'ERC enmig d'un equip fantàstic, molt ben preparat, que assumeix les seves responsabilitats en diversos àmbits, entre les quals la responsabilitat del grup parlamentari, en el qual tenim gent molt qualificada i amb molta experiència, com el president del grup, Joan Puigcercós, que ha ajudat molt en el procés de renovació interna del partit, o la portaveu, Anna Simó, que també és portaveu del partit, a petició del seu president, que li ho va demanar. Són, tots, gent que té la confiança del president del partit. La relació és immillorable.

—Entre els millors resultats d'Esquerra destaquen els vuit diputats

“Els acords d'ERC amb CiU i ICV a Europa i a Sant Vicenç dels Horts funcionen molt bé”

que va aconseguir Josep-Lluís Carod-Rovira a les eleccions espanyoles, just després del viatge a Perpinyà, en un moment d'especial tensió entre Catalunya i Espanya. La majoria absoluta del PP de Mariano Rajoy us pot beneficiar de cara a les properes eleccions, si augmenta aquesta tensió?

—No ho sabem. Depèn de com ho faci el PP, de com ho fem nosaltres... La història no necessàriament es repeteix, o no es repeteix sempre de la mateixa manera. Potser el Govern espanyol ho fa malament, però nosaltres també ho fem malament i tampoc no ens acompanyaran els resultats. Hem d'intentar fer la feina ben feta.

—Dins d'Esquerra hi ha militants destacats, com Joan Ridao, que han defensat una línia política consistent a créixer cap a l'esquerra prenent votants al PSC...

—Nosaltres compartim exactament aquesta idea. No hi ha cap diferència ni política ni estratègica, o almenys no la sé percebre. Nosaltres volem créixer dins del conjunt de la nostra societat. Si podem convèncer votants del PSC que Esquerra és la millor opció, encantats; si podem convèncer gent que s'ha abtingut, fantàstic; si convencem gent de CiU, també. Nosaltres volem ser útils al país i, per a ser útils, necessitem tanta gent com sigui possible.

—Però aquella política també interpretava que el graner de vots independentistes no era prou per a aconseguir una majoria social suficient...

—Nosaltres volem guanyar marge de tot arreu i si l'independentisme vol ser fort haurà de guanyar en àmbits que ara no són estrictament independentistes i si el centreesquerra vol guanyar també haurà de guanyar també en àmbits independentistes. I per tirar el país endavant ens haurem d'entendre amb el Govern, i per tant amb CiU. I si a Europa hem estat capaços d'entendre'ns Esquerra, CiU i Iniciativa, i a Sant Vicenç dels Horts també, potser un dia també ens podrem entendre dins el conjunt de Catalunya. La nostra obligació és intentar entendre'ns amb tanta gent com sigui possible, si és per a bé del país. Però si a Europa he pogut entendre'm amb en Tremosa i en Romeva, potser també ens podrem entendre en el conjunt del país. I si el PSC està disposat a treballar en una direcció en la qual malauradament no ha volgut treballar gaire, ens hi trobarem.

—Els vostres tripartits són difícils de formar.

—En canvi, funcionen molt bé, tant a Europa com a Sant Vicenç. El que hem de fer és treure el país de la situació en què es troba. Si em pregunteu si vull guanyar vots dels mestres, us diré que sí. I dels pagesos? També. Necessitem una majoria social que es tradueixi en un projecte polític que porti el país a la llibertat. Aquí hi cap tothom: sindicalistes, empresaris, pagesos, tothom. És que, si no, no serem un partit gran. I si no som un partit gran, no serem tan útils al país com volem ser.

Àlex Milian